

AP 3 IFCN-KONFERENCE 2019 – CHANGING DAIRY WORLD: 2000-2020-2040

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES deltog i den 20. IFCN-konference i Berlin, hvor den globale mælkeproduktion blev analyseret. Temaerne var mælkeproduktionen de sidste 20 år, specielle og alternative typer af mælk og perspektiver for mælkesektoren frem mod 2040.

I de sidste 20 år er mælkeproduktionen steget 63 % – i de næste 20 år forventer IFCN, at mælkeproduktionen stiger 45 %. En af konklusionerne fra konferencen er, at mejeriprodukter vil klare sig fint i forhold til plantebaserede og alternative former for "mælk".

IFCN er et forskningsnetværk for økonomer og eksperter indenfor mælkeproduktion. De arbejder med sektorudvikling, landbrugsøkonomiske analyser og forskningsmetoder. Årets konference samlede 80 deltagere, der repræsenterer 48 lande fra hele verden. De deltagende institutioner repræsenterer universiteter, forskningscentre, mejeriforeninger, den private og offentlige sektor, konsulenter og landmænd.

Konferencen er også en del af et vigtigt valideringsarbejde, hvor en gennemgribende analyse af produktionsomkostninger i hele verden bliver analyseret gennem IFCN's økonomiske TYPICAL-model. Dermed fås et standardiseret resultat i samme valuta og mængdeenheder, hvor hvert land kan sammenligne deres produktionsøkonomi med andre i hele verden. Arbejdet ender ud i rapporten "IFCN Dairy Report 2019" der udkommer i efteråret.

Hovedkonklusion fra konferencen:

- Mælkeproduktionen skal ændre sig for at følge med markedets og forbrugernes forventninger i fremtiden.
- Forskellige typer af mælk vil spille en rolle for forbrugerne i fremtiden. Følg trends og markedsudviklingen!

- Mælkesektoren står over for mange udfordringer – samarbejde og fællesskab om udfordringerne er en forudsætning for at overvinde dem.
- Værdien af mælk afhænger af forholdet mellem landmænd, forbrugere og samfundet.
- Såvel mælkeproducenterne som -sektoren bør tænke på fremtiden i dag og identificere de vigtigste tendenser allerede nu.
- En af de største globale udfordringer for mælkeproducenter er de stigende lønninger til medarbejdere.

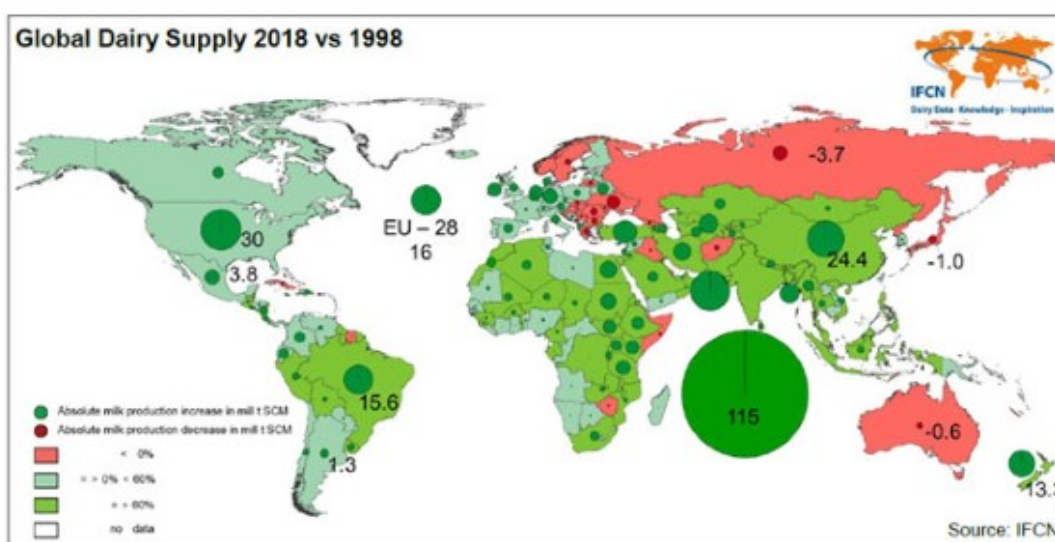
Hovedbudskaberne fra konferencen er betragtet ud fra et globalt perspektiv. Forholdene er meget forskellige i de 48 lande, og landenes udfordringer er derfor ikke nødvendigvis ens. Dog ses der på tværs af hele verden nogle af de samme bekymringer om fremtidens produktionsforhold med hensyn bl.a. miljø, lønninger og rentabilitet.

MÆLKEPRODUKTION DE SIDSTE 20 ÅR

Den globale udvikling siden 1998 har været, at

- mælkeproduktion og -forbrug er steget med 63%
- Forbruget af mælk har nået et niveau på 116,5 kg mælk pr. person, hvilket er en stigning på 26 %, hvor Danmark ligger i den høje ende med et forbrug på ca. 500 kg pr. person, der dog er faldende.

Den større mælkeproduktion på verdensplan har været en vigtig kilde til at dække verdens befolknings stigende behov for protein. Lande i Asien, Afrika og Latinamerika har i perioden ikke kunne producere de øgede mængder af mælkeprodukter, som deres befolkninger har efterspurgt. Dette på trods af en stigende produktion i de fleste lande. Det har forstærket væksten i handel med mejeriprodukter globalt. I figur 1 ses ændringen i de producerede mængder de sidste 20 år.

Figur 1 Ændring i produktion de sidste 20 år. Tallene viser ændringen i produktion i millioner

tons energi korrigeret mælk siden 1998. De røde lande har haft en faldende produktion, og de grønne har haft en stigende produktion.

Den voksende produktion på mere end 60 % i de sidste 20 år er modsvaret af en efterspørgsel i samme vækst. Indien havde den største vækst på 115 millioner tons EKM, hvilket er 10 gange højere end den tyske vækst. Foruden Indien øgede lande som Brasilien, Kina, USA og EU-landene mælkeproduktionen markant. Modsat har lande som Australien, Japan og Rusland haft faldende produktion.

Analysen af de globale mælkepriser de sidste 20 år viser, at priserne er blevet mere svingende, men også har indeholdt et gennemsnitligt prislefald på de globale markeder fra 2017 på 0,29-0,34 DDK/kg EMK i forhold til perioden 2006-2016. Med den lavere pris fra 2017 har der samtidig været mere stabile priser i forhold til perioden før.

Analysen viste, at de vigtige faktorer for udviklingen i mælkepriserne er:

- **Handel:** Global finanskrise, kinesisk melaminskandale, russisk importforbud
- **Produktion:** Høje og lave oliepriser, tørke som i USA og NZ, afskaffelse af EU-kvoter
- **Efterspørgsel:** Mere positiv opfattelse af fedt, fald i efterspørgsel efter importeret mælkepulver

Andre faktorer, som også har indflydelse på prisen på mælk såvel globalt som landene imellem, er:

Forekomst af sygdomme hos kvæg, ændringer i kostsammensætningen, udnyttelse af valle som proteinkilde, ændringer i oliepriser, brug af GMO i landbruget, bæredygtighed i produktion og forarbejdning, miljøregler i forbindelse med produktionen, bidrag på sociale medier af såvel meningsdannere som fagfolk, udnyttelse af it og big data til dokumentation og storytælling samt globale handelsrestriktioner.

SPECIELLE OG ALTERNATIVE TYPER AF MÆLK

Specielle typer af mælk og plantebaserede drikkeprodukter vinder popularitet, især i den vestlige verden, hvor forbrugere kræver nye typer af "mælk", mens de velprøvede ernæringsmæssige fordele ved mælk fra køer er i mindre fokus. IFCN definerer alternativ mælk som komælk med en værditilvækst i forhold til traditionelle mejeriprodukter eller produkter, der ikke indeholder komælk, men som er et alternativ til mejeriprodukter hos forbrugerne. IFCN arbejder med følgende tre hovedtyper:

- **Alternative produkter fra forskellige kilder:** Plantebaseret mælk, syntetisk mælk og ost osv.
- **Mælkeprodukter med speciel landbrugspraksis og tilgang til markedet:** økologiske, biodynamiske, lokalt producerede, GMO-fri osv.
- **Mejeriprodukter med ændret sammensætning via tiltag i produktion eller forarbejdning:** Ændringer i den rå mælk via fodring, avl mm., laktosefri mælk o.s.v.

Andrea Capcovikova fra EU-kommissionen fortalte, at salget af plantebaserede drikkevarer

vokser hurtigt både i værdi og volumen, men indtil videre har produkterne en lille markedsandel. I 2018 repræsenterede plantebaserede drikkevarer 4 % af salget af komælk. Analyser fra IFCN viser, at mælk og mejeriprodukter har en fremtid, selvom alternative former for "mælk" vinder frem. Ikke desto mindre er mælkesektoren nødt til at udvikle sig og gøre en seriøs indsats for at efterleve fremtidens behov fra forbrugerne.

Konklusion for specielle og alternative typer af mælk

- **Differentierede produkter skaber værdi:** Muligheder i specialproduktion eksisterer. Differentiering af mælk tilføjer og skaber merværdi.
- **Økologisk og lokal mælk værdsættes af forbrugerne som specialmælk:** Økologisk mælk er accepteret af forbrugerne. Lokalt produceret mælk spiller også en vigtig rolle. Lodret integration er en mulighed især for små landbrug til at sælge mælk direkte til forbrugerne (fra græs til færdig mælk). Forbrugerne ønsker at støtte deres lokale område og kende kilden til produkterne. IFCN-partnerne finder, at forbrugernes efterspørgsel er drevet af ønsket om at beskytte miljø og dyr.
- **Følelsesmæssige historier berører forbrugerne mere end fakta:** Plantebaserede produkter er forbundet med en bestemt måde at leve på. Det er vigtigt at fremme lokalt produceret mælk, som forbrugere kan linke til produkter, der kommer fra kendte steder og produktionsstandarder. Tillid og gennemsigtighed er meget vigtig. Emotionelle historier vinder ofte over fakta. På langt sigt er det vigtigt at markedsføre reelle værditilvækstprodukter med effektive kampagner og enkle beskeder.

PERSPEKTIVER FOR MÆLKESEKTOREN FREM MOD 2040

I dag leverer sektoren mælk til over 7 milliarder forbrugere og skaber ca. 1 mia. arbejdspladser. Mælkeproduktion er meget kompleks, hvilket medfører store udfordringer, når der skal foretages store ændringer med høj hastighed. Det langsigtede IFCN-perspektiv på mælke markedet giver indsigt i, hvordan markedet for mælk kan udvikle sig de næste 20 år.

IFCN-perspektiv for 2040

- Den globale mælkeproduktion stiger med 45 % (+400 millioner tons EKM) indtil 2040, ca. 4 gange den nuværende amerikanske mælkeforsyning.
- Den globale handel med mejeriprodukter vil være den hurtigst voksende indikator – næsten fordobling indtil 2040, hvor 51 millioner tons handles.
- Den største drivkraft for den fremtidige mælkeproduktion er en stigning i mælkeydelsen (+ 27 %) men også en øget mængde dyr (+ 14%).
- Konsolideringen fortsætter: Mens antallet af gårde falder med 17 %, stiger den gennemsnitlige landbrugsstørrelse med 37 %.
- Efterspørgslen er drevet af befolkningstilvækst (+ 23 %) og stigning i efterspørgsel pr. indbygger (+ 20 %).

Vil du vide mere, så kontakt konsulent Morten Nyland Christensen på

T: 8740 5495 eller E: mony@seges.dk

Participants of the 20th IFCN Dairy Conference 2019

© 2021 - SEGES Projektsitet